

اوسبات حكومتى كىمپوتسى

هفته لىق سىياسى ، ادبى ، علمى غزته در

جلد : ۴

سنه : ۲ ۳ شوال ۱۳۳۶ جمعه ايرنى ۱۰ اغستوس ۱۹۱۸ نومرو — ۸۰

بولغار (و پوماق)

مصادمه منافع نتيجه سى اوله رق تركار طرفندن تابعيت آلتنه آلىنان اقوامدن دردى ، بولغارلر ، صربلر ، اولاحلر ، بغدادنلىلر دىن اعتباريله روملاشمىلر ، بىزانتىنلشمىلردى . بولغارلر ك حكومتى عثمانلىلر اوزون مدت اىچون اورته دن قالدىرديلر . صربلر ك ، اولاحلر ك بغدادنلىلر ك امارتلىرى ده دفعات ايله خستوفه طوتلدى ايسه ده بونلر بولغارلردن دها طالطى ايدىلر . تاريخمىز ك هر عصر نده شواوچ قوم محافظه موجوديت ايتدىلر . بولغارلر ك هجرت ايتدكلىرى طونه ايله بالقان (نام قديمى Hoemus) آره سنده صيقيشان مملكتك اسكى اسمى [آشاغى مهسى آ] Moesia Inferior ايدى . بو قوم قرون سالفه ده [وولغا] نهرى نك غربنده [سارمات] مملكتنده او طورردى . [قزان] جوارنده حالا آنلر ك اسكى مقررلىنك [اسمى بولغارى Bolgary در .] خرابه لرى كورينور [*] . [بعضى محررين وولغا نهرى (تركه سى ايدلر .) اسمى بولغارلردن ، ديكرلىرى ده بولغارلر اسملىرى وولغان آلدىلر اداسنده درلر .] تورانى الاصل اولان بو قومك برقىسى — كه آق بولغار اطلاق اولنور — شمديكى روسيه نك قزان ولايتنده قالدى ، اسلامى قىبول ايتدى . ديكر قسم — كه بونلره محلنده قره بولغارلر دىرلر — دها جنكاور و سمر كندشت جو

[*] قديم بولغارلره دائر معلومات شرف الدين مرهانى نك قانارجه اثرنده ، خلاصه سى نجيب شاهم نكك (تورك تاريخى) نده

اوسبات حكومتى كىمپوتسى

هفته لىق سىياسى ، ادبى ، علمى غزته در

جلد : ۴

سنه : ۲ ۳ شوال ۱۳۳۶ جمعه ايرنى ۱۰ اغستوس ۱۹۱۸ نومرو — ۸۰

بولغار (و پوماق)

مصادمه منافع نتيجه سى اوله رق تركار طرفندن تابعيت آلتنه آلىنان اقوامدن دردى ، بولغارلر ، صربلر ، اولاحلر ، بغدادنلىلر دىن اعتباريله روملاشمىلر ، بىزانتىنلشمىلردى . بولغارلر ك حكومتى عثمانلىلر اوزون مدت اىچون اورته دن قالدىرديلر . صربلر ك ، اولاحلر ك بغدادنلىلر ك امارتلىرى ده دفعات ايله خستوفه طوتلدى ايسه ده بونلر بولغارلردن ده ا طاللى ايدىلر . تاريخمىز ك هر عصر نده شواوچ قوم محافظه موجوديت ايتدىلر . بولغارلر ك هجرت ايتدكلىرى طونه ايله بالقان (نام قديمى Hoemus) آره سنده صيقيشان مملكتك اسكى اسمى [آشاغى مهسى آ] Moesia Inferior ايدى . بو قوم قرون سالفه ده [وولغا] نهرى نك غربنده [سارمات] مملكتنده او طورردى . [قزان] جوارنده حالا آنلر ك اسكى مقررلىنك [اسمى بولغارى Bolgary در .] خرابه لرى كورينور [*] . [بعضى محررىن وولغا نهرى (تركه سى ايدلر .) اسمى بولغارلردن ، ديكرلىرى ده بولغارلر اسملىرى وولغان آلدىلر اداسنده درلر .] تورانى الاصل اولان بو قومك برقىسى — كه آق بولغار اطلاق اولنور — شمديكى روسيه نك قزان ولايتنده قالدى ، اسلامى قىبول ايتدى . ديكر قسم — كه بونلره محلنده قره بولغارلر دىرلر — ده ا جنكاور و سمر كندشت جو

[*] قديم بولغارلره دائر معلومات شرف الدين مرهانى نك قانارجه اثرنده ، خلاصه سى نجيب شاهم نكك (تورك تاريخى) نده

اولدیندن ابتدا [تانائیس] Tanais دره سی سواحله ، آندن صکره طونه بونه
ایریلدی و اوراده توطن ایتدی [۰] . بولغارلر بلا انقطاع شرقی روما اوزرینه هجوم
ایتمشدر . قیصره ، سیم و ذهب ایچنده ، قپ قرمزی خلعت سلطنتی اکتسا ایله
ایپودرومده ، یوزبیک کشینک آره سنده ، عربه اویونلرینی اداره ایدرکن بولغار باربارلری
تا قسطنطنیه قبولرینک یاتنده چادرلرینی قوریورلردی . بش یوز سنه لرینه طوغری
بونلر قیصر [آناسطاس] ک اردولرینی مهزم ایدرک استانبول سورلرینه طایاندیلر .
ایمپراطور آنلری رشوت نقدیه ایله دفع ایتدی . بوتهلکجه قارشلی شهرک اطرافنه رفیع
دیوارلر یاپیلدی . بونکله برابر [ژوستینین] عهدنده بولغارلرینه استانیولی زیارتیه کلدیله .
فقط بوسفر مغلوب اوله رق ترا کایه ، یونانستانه ، [ترموپیل] کجیدیه قدر طاغدیله .
یونانستانک ، روم ایلینک هر برنده بولغار اسملی موافقه حالا تصادف اولنیور . [آوار]
وحشیلری بولغارلری بر آره لق تابعیتلری تحتنه آلمش ایسه لرده بالآخره بونلر بواسارتدن
قورتولمشدر . ۶۳۴ ده قرال [قورات] Courat [هرقل] ایله اتفاق ایدرک استقلالنی
تأیید ایشدر . روما اراضیسنه قونان بو وحشیلری روملر اصلا چکمه مشدر آره ده
دفعاتله محاربه وقوعبولمشدر . اوزون مدت استانبولدن فدییه آلان بولغارلر زردینه
قیصره دن التجا ایدنلرده واردی . ۷۷۱ ده تحتنه جالس اولان [تههریق] Téheric
تیه سنک شردن قورقه رق استانبوله فرار ، نصرانیتی قبول و ایمپراطورک یکنی ایله
ازدواج ایشدر . ۸۰۷ یه طوغری حکمران اولان [قرم] Crem ک عهد سلطنتی
بولغارلرک دور تعالیسی صاییلر . ایمپراطور [نیکیفوروس] و اردوسی بو قرالک ضرب
شمشیری ایله منعدم اولمشدر . ایمپراطور [میخائیل] ی ادرنده مغلوب ایتدکن
صکره استانبول قبولرینه طایانان یته بوپادشاهدر . بو بولغار قرال ویا (خان) ینک وفاتی
سایه سنده استانبول ایمپراطورلنی درت عصر قدر دها معمر اوله بیلمشدر .

۸۶۱ ده قرالی [بوغوریس] ویا [بوریس] - که بالآخره کلیساجه ولی عد
ایدلمشدر - ک زماننده بولغارلر روم اورتودوکس مذهبنی قبول ایشدر . بونکله برابر
بولغارلر یزانس ایله محاربه دن صرف نظر ایتمه مشدر . بولغار تاریخنده پک مشهور اولان
چلر [سیمه تون] بوغوریسک اوغلیدر . بو چار ایله یزانتیلر آره سنده منافع اقتصادی دن

[۰] بولغارلرک تورانی الاصل اولدقلری مختلف فیهدر . Hovaiski آنوغرافیا عاملمی بولغارلری
کری بر اسلاو فیله سی تلقی ایدبورلر .

طولای عظیم محاربات ظهور ایتشدر (۸۸۷) . روملری منہزم ایتک ایچون [سیمہ ٹون] خلفای مصریہ ایلہ اتفاق ایدرک آنلرہ بتون غنائمی وعد و استانبولی کنڈیسی ایچون ضاقلادیغی حالہ قسطنطنیہدہ حکمران اولان ایمپراطور اُرمنی [لہ قاپہن] Lecaqén ہر نصلسہ سفرای عربیہ بی کمی ایچندہ اسپر ایتشدر . بومحاربہ بولغار تازیخی ایچون پک شان آور اولقلہ برابر ہیچ بر نتیجہیہ منجر اولامشدر . [سیمہ ٹون] کنڈیسنہ [قتیاز] و [آرخونت (روجہ اصیل دیمکدر)] عنوانلریخی آز کوزہ رک روما پاپاسندن ایمپراطور معناسنہ [چار (قیصر ، چاسار ، سہزار)] عنوانتی آلمشدر . کذک بولغار کلیساسنکدہ مختاریتنی استحصال ایدرک پای تختی اولان [پرمسلاو] Preslav (ترکیبسی) [اسکی استانبول] ، قدیم اسمی Marcianopolis) دہ بر بولغار بطریقخانہسی احداث ایتشدر . [سیمہ ٹون] علوم و فنون اربانی حمایہ ایلہ مشہوردر . بالآخرہ بولغارلر بر چوق دفعہ غالب و مغلوب اولدقن صکرہ ۱۰۱۸ دہ قرال [لادیسلاس] ک وفاتی اوزرینہ قیصر روم [واسیل] . مطاوعت ایتدیلمر . بوایمپراطور تأمین آسایش ایچون بولغارلرک بر قسمی آناطولیہ یرلشدرمش و یرلرینہ (پچنہ ک) کتیرمشدر . بو اثنادہ بولغارلر (اسلاوون) و (آنت) قبائلی ایلہ قاریشدرقلرندن توران و اورالدن کتیردکلی آسیائی لہجہلریخی یواش یواش راقہرق اسلاوجہی تکلمہ باشلامشدر . بناء علیہ بولغارلر لساناً اسلاولغہ تمثیل ایتشدر . ۱۶۷ سنہ روم تابعیتندن صکرہ قدیم قرالترینک سلالہسندن کلن [پتھو] و قرداشی برنجی [آسان] ایمپراطور ملک — فرشتہ [ایزاق] ی منہزم ایدرک ۱۱۸۶ دہ ہر ایکسی بردن پادشاہ اولمشدر . بونلرک تأسیس ایتدکلی حکمدار خاندانی تا ۱۳۸۹ سنہسنہ قدر صرہسیلہ روملر ، استانبولہ مستولی اولان فرانسلر ، مجازلر ، تاتارلر ایلہ جنکلمشدر . مراد خداوندکارک عہد سلطنتندہ بولغارستان باشند باشہ فتح و قراللری [صوصانوس] ویا [سیسمان] تدمیر ایدلمشدر . بعدہ برنجی قوصوہ محاربہسی وقوعبولمشدر (۷۹۱ شعبان) . بوندن صکرہ عصیان ایدن بولغارلر (ہجری ۷۹۸) نیکبولی محاربہ عظیمہسندہ شدتہ و قطعاً تادیب ایدلمشدر .

بولغارلر بش عصر ترک تابعیتندہ قالدقن صکرہ مذہب اعتباریلہ روملردن آریلہرق اقرارخانہی تأسیس ایتشدر و بو افتراق مختاریتترینک مقدمہسی اولمشدر . ۱۸۷۸ دہ روسیہنک قیمتدار مظاہرتیلہ امارت شکلندہ تأسیس ایدن بولغارستان ۱۸۸۸ دہ روم ایلی شرقی ایلہ برلشمش ، ۱۹۰۸ دہ اعلان استقلال ایتش ، ۱۹۱۳ دہ ترکیلری مغلوب ایدرک

برمعتاد۔ استانبول جوارینہ یا قلاشمشدر . السنہ افرنجیہ دہ قابا معناسنہ کلن Vulgaire
 کله سنک بولغار دن کلدیکی روایت وادعا اولونیور . خلاصہ شوراسی خاطر دن چیقارلسون کہ ،
 تاریخ دہ ، بولغار قرالغی ، ایمپراطور لغی دائما بر بار بار ہیٹی اولق اوزرہ نظرہ چار پیور .
 یزانسده کی مدینتک ، ہیئت منتظمہ نک . حتی اصول عسکر یہ نک مواجہہ سنده بولغار تنسیقاتی
 تشکیلاتی ، حتی پایختی ، خاندان حکمداریسی پک ابتدائی ، غیر مقرر ، غیر معین بر شکلده
 ایدی . آنک ایچون بولغار لر روملرہ غلبہ ایدہ مدیلر . بولغار جمعیتی دہ یزانس وترک جمعیتی
 کی اجانبہ آجیقدی . بولغار لرک بر آز تعالی و مظفریتنی تأمین ایدن اوچنجی چار خاندانی
 اولاح سرسریلری طرفدن تشکیل ایدلشدی . [پرہسپا] دہ ، آرنائو دلغک اورتہ سنده
 وقتیہ شکل ایدن ایکنجی بولغار ہیٹی . بولغار لرک شیمہ تنسیقاتہ عدم مالکیتلری نتیجہ سی
 محو اولمش و برچوق بولغار اہالی روملشمش - یعنی یونانیلشمشدر .

پوماق قومی . - [رودوپ] طاغی جوارندہ ، ما کدونیا وروم ایلی شرقیدہ پوماق
 اطلاق اولنور ، لسانلری بولغار ، مذہبلری مسلمان ، حس اعتباریلہ قوتلی ترک ، عددلری
 نامعلوم ، منشألری مشکوک بر قوم واردر . بونلر وھلہ اولادہ اھتدا ایتمش بولغار عد
 اولونہ بیلیرسده ظن ایدرم کہ حقیقت بومر کزده دکلدہ . قدیم تراکیا اھالیسندن اولدقلری دہ
 عجز و مدر . ثقہ دن اولیان بر لھلیدن بونلرک لھلی اولدقلری دہ طویدم . Polac - لھلی دیمکدر -
 ایلہ (پوماق) کلھسی آرسنہ مشابہت بولیور . بونلر ناموسلی ، غیور ، لکن کری
 بر خاقدر . Sir E. Peass ک عناصر عثمانیہ یہ دائر اولان کتابندہ بونلرک منشأ مفروضہ
 دائر مصادف اولدایم بر فقرہ بی اجمال ایدیورم :

» ممکندر کہ بونلرک اجدادی ، بوسنہ و ہرسک و حتی ما کدونیا اھالیسنک ددہ لری
 کی [آدویسیونست] Adoptionist ویا تعبیر آخرلہ [بوغومیل] Bogomil اولسون .
 دردنجی عصر میلادیدہ عالم نصرانیتدہ بیوک بر رفض واردی . بورا فضیلر ارمیہ ایلہ
 جوارندہ ، ما کدونیا دہ ، بوھیادہ ، ایتالیا دہ و بلکہ بریتانیادہ بولونیور لردی . بونلرہ
 [پاولیقان] Paulican دہ دیندیکی اولوردی . [بوکلہ مشہور سہن پول (بولص) دن
 دکل ، (ساموزاتا) Camosata لی بر پول = پاولوسدن کلنور .] بر آرزکرہ بالقاندہ
 بونلرہ [بوغومیل] دیدیلر . اساس اعتقاد موجبہ حضرت عیسی تعمید (واقفیس)
 ایدیلر ایکن خریستوس وابن اللہ اولدی . اللہ عیسیایی اولادلغہ قبول ایتدی و آنک جسمندہ
 قرار قیلدی . بوروافض خریستیان آیینلرینہ پک او قدر ملتفت اولدیلر . حضرت مریمہ

پرستش ایتک کندیله نجه فنا کورولدی . کذک تصاویر مقدسه یه ده رعایت ایتدیله .
 بونلر یونانلیقدن زیاده عبرانیله مائل ایدیلر . پروتستان Puritan لری عهد قدیمه
 مربوط اولدیله . کلیسانک بر چوق عادات و عباداتی بت پرستک ادوارندن قاله بدعتلر
 تلقی ایتدیله . کذک بو اعتبار ایله آدویسیونیستر انکلیز Ouaker لری آ کدیرر .
 اون اوچنجه ، اون دردنجی ، اون بشنجه عصرلرده ما کدونیا و جنوبی بولغارستانده
 بونلرک جماعتی مهمدی . مرکزلرده [دراعوویچا] ایدی . بوسنه و هرسکده عدولری
 دها چوقدی . نفوذلری تا بولونیایه قدر کیدوب [ژان هوس] Huss ک حرکت دینی
 جدیدنه تقابل ایتکده بولونیوردی . [بازل] Basle قونسیلی ۱۴۳۵ ده بورفضی
 صورت رسمیه ده محکوم ایتدی . بوسنه هرسکده برطرفدن قاتولیک ، دیگر جهندن روم
 کلیسالی بوفره بی تدمیره ساعی اولدی . ظلمدن قوتولق ایچون بوفره اربابی ۱۴۱۵ ده
 ترکلی مملکتلرینه دعوت ایتدیله . خلاصه بونلر پروتستان اولوب اسلامیتی پروتستانلغک
 برشکلی اوله رق تلقی ایتشردی . اعتقادلر نجه اسلامیت قدیم پاغانیزم ایله روم اورتودوقس
 مذهبلرینه فائقدی . شایان قیددزکه ایمراطورلوق سکنه سندن و خرسیتیان معتزله سندن دیگر
 اسباطده بوکا شیه مطالعه ده بولونیوردی . پوماقارک مقیم اولدقلری نواحی قرون متوسطه ده
 آدویسیونیست لری بولوندقلری یرلردر .

بهرل نوری

شاعر دن فیلسوفه

سوکیلی دوستم ، معزز و محترم فیلسوفز ،
 نام حامدی احیا ایدن (حامدنامه) بی او قودم . مکتوب کزده بیان ایتدیکنز آرزویه توفیقاً بونی
 برنشانه محبت اوله رق تلقی ایتدیکنده شبه کز اولماسون . فقط برشی ده ایا پادیم که اوندن خبر کز
 اولیه بیلیر : افتخار ایتدم . بو کتاب - انتقاد نظرندن حقیقه یکانه و نقادانه در . مملکتزده کوزل
 برتنقید نمونه سی یالکز زیاده جه بر هجوم محبت وارکه اوکا قارشو بشقه لرندن معاونت کورمیه چککزی
 بیلدیکنم حالده بنم منزه ما عرض تسلیمیت ایتیم لازم کلبور . تسلیمیت ده برانزه امدر ، دکلی ؟ بو هنریمتدن
 طولانی سزه تشکر ایتلیم . آماجق مساعده کزله تنقیدات کزک علیهدار اولان قسمی لهدار اولان